

изолирани, защото трудно могат да си намерят работа, защото работодателят предпочита човек, който няма да го окраде или да не работи, защото е мързелив (ФГ⁵⁷). Те остават без работа и живеят на помощи, а когато вече няма с какво да се издържат, един възможен техен ход е да откраднат.

Една друга „особеност“ е, че „те“ не спазват правилата. Повечето учители разказват за това, че „те“ не спазват правилата, законите. Ромите се мислят за привилегировани за сметка на мнозинството:

М на първо място ромът трябва да разбере, че той има не повече права, отколкото има етническият българин, арменец, евреин, турчин... Щом като краде, той трябва да си влезе в затвора. Щом като мами – същото. Той не може да не си плаща сметките и да чака да живее на гърба на другите (уч.18);

аз понеже тук пътувам с трамвая и, който много пътуват, много такива, еми то те първо не желаят да си дупчат билет и си пътуват с пълното, така мисъл, че някой на тях това им е позволено, първо; второ, не желаят да работят, защото си получават социални помощи (уч.9);

Р: О, те ползват благинките на цивилизацията.

И: Да?

Р: Те ползват.

И: А как, примерно?

Р: Но не се отблагодаряват с нищо (уч.5).

Тук малцинството е описано, като живеещо на гърба на мнозинството. „Те“ са привилегировани, защото не са равни с българите пред закона. От друга страна, българите легитимират своето право да определят правилата през това, че са повече. „Те“ или малцинството, като по-малко трябва да се нагаждат спрямо „нас“. По този начин се ограничава достъпът до тяхната реалност, до разбирането на субективния контекст на техните действия. Ако те не са като „нас“, те нямат право и да живеят с „нас“. Това е и основен проблем в обрзаванието – неразбирането на децата, защото учителите

⁵⁷ Фокусгрупа със студенти.